

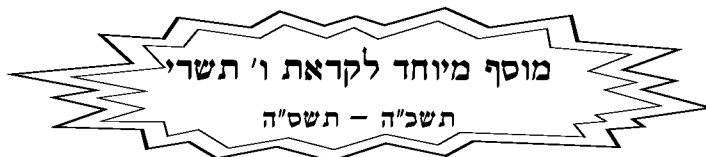
יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תקלו

ערב ראש השנה ה'תשס"ה

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שנת הק"ג להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ושנת הג"ן לנשיאותו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכיו"ר

לזכות

חי' שרה בת רחל לאה תחי'
לרגלי יום הולדת שלה - ש"ק פ' נצו"י, כ"ה אלול
לאורך ימים ושנים טובות,
ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

*

נדפס ע"י הורי' שיחיו

ב"ה

קונטרס "יחי המלך" - השיחות שיפקחו לך את העיניים

פּוֹתְחִים שָׁנָה עִם מְנוֹי ל"יחי המלך"

לרגל השנה החדשה הבעל"ט, מרחיבה מערכת הקונטרס את מעגל המנויים במבצע מיוחד - במסגרתו יתאפשר לרכוש מנוי שנתי לקבלת הקונטרס ע"י הדואר, בתשלום חלק מדמי המשלוח בלבד

להצטרפות יש לשלוח מעטפה לכתובת המערכת באה"ק: ת.ד. 966 קריית שמואל, ובה שם וכתובת מדוייקים בצירוף דמי המשלוח לפי הנתונים הבאים:

עד 2 גליונות: 2 ש"ח לשבוע (110 ש"ח לשנה זו).

מ-3 עד 14 גליונות: 3 ש"ח לשבוע (160 ש"ח לשנה זו).

מ-15 עד 28 גליונות: 4 ש"ח לשבוע (270 ש"ח לשנה זו).

מ-28 גליונות ומעלה - יש לפנות טלפונית למערכת הקונטרס לבירור מחירי המשלוח, טל': 8715-770 (04)

התשלום הינו עבור המשלוח בלבד הקונטרסים עצמם מחולקים ללא תשלום

ניתן להזמין גם כמויות גדולות לבתי כנסת ולאירועים, וכן לחלק את הקונטרס כתשורה בשמחות, בתוספת כיתוב על עמוד השער

זה הזמן להצטרף למעגל העולמי של לימוד עניני גאולה ופשיח פתוך הקונטרס "יחי המלך" - "הדרך ישרה" הקלה והפשוטה ביותר מבין כל דרכי התורה... לפעול התגלות וביאת המשיח

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ב"ה

3 דבר מלכות

"ייתן עז למלכו וידם קרן משיחו" / משיחת ו' תשרי תשכ"ז

8 זמן הגאולה

שאלה טפשית... / הזמן הנכחי באור הגאולה

15 ניצוצות של משיח

הביטול שמחבטא בדיבור באמירת "יחי המלך" / קטעים קצרים ופזמונים בעניני משיח וגאולה

17 ו' תשרי - מוסף מיוחד

ותתפלל חנה... / שיחות, יומים וכתי"ק אודות ההפטרה שקוראים ביום א' דר"ה בשיבות לרבנית חנה

27 כתי"ק - פרסום ראשון

"הכהנים" של איסר ביוהכ"פ בליובאוויטש / צילומים נדירים מכתי"ק בשיחת חה"ס תש"ד

מערכת "יחי המלך" מאחלת לקהל קוראי ולכלל ישראל
כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה
שנת גאולה אמיתית ושלמה, בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א תיכף ומיד ממ"ש

יחי המלך /

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 917-755-5605

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 966 קרית שמואל, מיקוד: 26109 • טלפקס: 8715-770 (04)

דואר אלקטרוני: yechi@770.org.il • אינטרנט: <http://www.torah4blind.org>

לזכות יואל בן מרים עטיל

ליום הולדתו ג' תשרי - ל"שנת הצלחה" בגו"ר, ולבני חיי ומזוני ריחיי ובכולם ריחיי

דער סדר איז געווען, אז פריער פלעגן די מתפללים פאלען כורעים, נאָכדעם פלעגט דער חזן אָנהויבן זינגען והכהנים. ווען דער חזן פלעגט אָנהויבן והכהנים פלעגט דער מהר"ש נ"ע אַריינגען אין ביהמ"ד און פלעגט זיך זעצען אויף אַ "קרעסלע" (א טשער) און פלעגט מיט העלפן מיט'ן חזן, אַמאָל פלעגט ער מיט זינגען און אַמאָל פירען מיט די האַנט.

אין ליובאוויטש איז געווען בערע אברהמ'קעס, א שטאַרקער מענטש, אַ תקיף, האָט ער געזאָגט: פטור נו, אַך וועל ניט וויינען ביי חזן איסר'ס כורעים, והוא ה' מתפלל בביהמ"ד אחר. ופעם א' בעת תפלת העבודה ביהמ"ד פ' נכנס לביהמ"ד אדמו"ר לשמוע תפלת העבודה מר' איסר ועמד אצל הכיור, וכשהחזן איסר התחיל לנגן והכהנים בהתלהבות גדולה האָט בערע אברהמ'קעס אָנגהויבן ציטערען און יאַמערן, אז ער האָט זיך געמוזט אָנהאַלטן אין כיור ניט אומצופאַלן.

כ"ק אממור"ד האָט דעמאָלס'ט געזאָגט, דאָס איז ניט אַזוי פון איסר'ס נגינה, ווי פון דעם טאַטענס (המהר"ש) כוונות. והביא כ"ק אממור"ד דוגמא לזה: ידוע שכאשר אומרים הפסוק זכר רב טובך עם כוונות, הנה כל העומדים סביב לו עשרה אמות נזכרים על כל מעשה חלדם עד כמה שכח זכרונם מגיע, כל אחד לפי כח זכרונו וואָס ער געדיינקט פון זיין פריעסטער יוגנט. המהר"ש נ"ע ה' לו חדר סמוך לביהמ"ד אשר שם ה' מקבל ליחידות, ואצל המהר"ש היו שינויים בנוגע לתפלת המנחה; ה' זמן שה' מתפלל מנחה גדולה וה' זמן שה' מתפלל כרגיל. פעם א' ה' יחידות גדולה אצל המהר"ש ובאו הרבה אורחים וביניהם החסיד . . . וכ"ק אד"ש תיאר אותו על-דרך ר' מאניע מאזינסאהן ז"ל, רק בזעיר אנפין, אַ גביר, אַ בעל צדקה לפי"ע, אַ למדן, וה' מחזיק תמיד ת"ח שה' לומד עמו בכל יום שיעור און בכלל אַ ברייטער מענטש. באמצע היחידות ציוה זקני מהר"ש נ"ע להפסיק ולהתפלל מנחה - אז ה' הזמן שה' מתפלל מנחה בזמן הרגיל - והתחילו להתפלל מנחה בביהמ"ד הסמוך לחדר היחידות של המהר"ש. פתאום באמירת אשרי האָבען זיך אַלע אָנגעהויבן קראַצען, והחסיד הנ"ל צעק בקול: רשע, גיי אַוועק פון מיר, והסיבה לזה היתה שנזכרו כולם על מעשיהם, מכל ימי חלדם, והחסיד הנ"ל נזכר על מעשה נערות והרהרו תשובה וזה ה' מפני שאז אמר המהר"ש בחדרו הפ' זכר רב טובך בכוונות.

וסיים כ"ק אממור"ד כמו כן בענין זה, איז דאָס ניט אַזוי פון איסר'ס נגינה ביי הכהנים ווי פון דעם טאַטענס כוונות, ומ"מ האָט מען געדאַרפט די נגינה אויך.

לח. שמעתי מזקנתי הרבנית נ"ע, שפעם נפל רעם ונעשה שריפה בליובאוויטש באמצע תפלת "העבודה", ונעשה בהלה בביהמ"ד, כי לא ידעו איפוא הוא השריפה ומפני האש והעשן דימו כי השריפה אחזה בביהמ"ד גופא, וכולם נסו החוצה ומפני הבהלה שרדפו בעזרת נשים אשה על חברתה נפלה אשה אחת ושברה רגלה ל"ע, ולמטה אצל האנשים נשאר רק האנשים שעמדו סביב כ"ק המהר"ש בראותם כי המהר"ש ישב על מקומו בלי שינוי, וכ"כ היתה התלהבות התפלה אצל החזן ר' איסר, עד כי לא שמע כלל הרעם ואת כל הבהלה שנעשה בביהמ"ד והתפלל כדרכו סדר העבודה וכורעים.

מוקדש לז"נ הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ד ירמיהו הכהן ולאה ע"ה בלוי רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך ריבוי שנים - נפטר ביום ג' אייר ה'תשס"ג לסדר "אמור אל הכהנים" יה"ד שתיכף ומיד יקיים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

(לכפות - "נייטן"), ומכך ראי' שיהיו כאלו אשר ילחמו איתו, עד שאח"כ ממשיך הרמב"ם - "ילחם מלחמות ה'": אותו יהודי - "הוגה בתורה ועוסק במצוות" - ינהל מלחמות!

וכיון שהרמב"ם ענינו לכתוב (הלכות) בפשטות הדברים, נמצא שתהי' אז מלחמה, והרי זהו הענין ד"יחתו מריביו" (כפי שממשיך הרמב"ם שם - "וינצח")!

ד. אולם, גם לאחרי כל-זה, אומר הרמב"ם שעדיין לא יודעים בוודאות האם זהו המשיח האמיתי ("דער אמת'ער משיח") שמקויים בו ה"וירם קרן משיחו", או שמא מדובר ביהודי צדיק (אבל לא משיח), אע"פ שמצד המצב זקוקים לענין ד"יחתו מריביו" (מצד המלחמה שתהי' אז).

ועל-כך ממשיך הכתוב בתפלת חנה "ויתן עז למלכו", היינו, לאחרי ש"יחתו מריביו" - הענין ד"ילחם מלחמות ה'" וינצח, ממשיך הרמב"ם ואומר "ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל", זאת-אומרת, שכאשר הוא יבנה את בית המקדש ויקבץ את הגלויות אזי יודעים שהוא המשיח!

- כך פוסק הרמב"ם פס"ד ככל הפסקי דינים שבו, ופסק זה אינו מותר מקום לספקות מתי מתחילה ה"אתחלתא דגאולה" ומתי ישנו הענין דקיבוץ גלויות - הרמב"ם פוסק שקיבוץ גלויות יהי' ביחד עם וע"י משיח²².

ה. ובפרטיות יותר, כדי לדעת מיהו משיח מביא הרמב"ם סימנים גלויים:

(א) "מלך מבית דוד" - משיח יתייחס למלכות בית דוד.

(ב) "הוגה בתורה ועוסק במצוות".

(22) להעיר משיחת ש"פ ויקהל, כ"ה אדר א' ה'תשנ"ב (סה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 440): "רואים בשנים האחרונות איך שנעשה ה"ויקהל" בפשטות - קיבוץ גלויות דבני" מכל העולם, שעולים לאה"ק. והעלי' היא באין-ערוך להעליות שהיו פעם בדרורת שלפנ"ז".

(ג) "ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה" - משיח צריך להשתדל בעצמו "לחזק בדקה", ואם היכן שהוא חסר בלימוד התורה וקיום המצוות - הוא ימסור את עצמו ("וואַרפט ער זיך אַרײַן") כדי לחזק ולתקן זאת.

וזה צריך להעשות באופן ד"ויכוף", כלומר - על מי שייך השקו"ט אם הוא משיח, דווקא על אחד כזה שכאשר יבוא אדם ויאמר שברצונו להתנהג באופן אחר (מדריך התורה והמצוות) ושלא יתערבו בחייו הפרטיים - הוא (המשיח) לא יתחשב בזה, אלא "ויכוף" - יכריחו ללמוד תורה ולקיים מצוות; אמנם בדרכי נועם ובדרכי שלום שאלו הם דרכי התורה²³, אבל באופן ד"ויכוף" - לא לבקש תחלה רשיון (מאדם הנ"ל) ואח"כ לומר לו: הקשב, אולי תואיל לעשות כך וכך... אכן כך יש לומר בתחילה, אך אם זה לא מועיל - צריך להיות "ויכוף".

וכל זמן שסימנים אלו לא התקיימו, דבר ברור הוא שעדיין אין זה משיח, ודבר ברור הוא שנמצאים עוד קודם קיבוץ הגלויות. אך כאשר יקוימו ענינים אלו, ואח"כ יהי' "ילחם מלחמות ה'", ואח"כ אומרים "וינצח" - שהוא ינצח²⁴, רק אז יגיע הזמן שבו יתחיל קיבוץ הגלויות.

- כך פוסק הרמב"ם!

ישנם מקומות שלא פוסקים להלכה כדעת הרמב"ם משום שפוסקים אחרים חולקים עליו. אבל כאן הרי זה אחד מפסקי הדינים של הרמב"ם שאין אף פוסק החולק עליהם!

(23) כמ"ש "דרכי דרכי נועם וכל נתיבותי שלום" (משלי ג, יז).

(24) להעיר משיחת ש"פ חיי שרה תשנ"ב (סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 110): "רואים בפועל איך שכבר נפעל והולך ונפעל ה"ויחלום מלחמת ה'" וינצח בכמה וכמה ענינים - ודוקא מתוך מלחמה של שלום". (תרגום מאידית).

[ומה שמביאים את דברי הירושלמי²⁵ ופי' הרמב"ן על שיר השירים – הרי בודאי ידע הרמב"ם ע"ד הירושלמי. ובנוגע לרמב"ן על שה"ש – ראשית, ישנה מחלוקת האם אכן הרמב"ן כתבו או מחבר אחר. וגם את"ל שהוא להרמב"ן – הרי"ז ע"ד פירושו על התורה, שאין ענינו פסקי-דינים, ע"ד פי' רש"י שישנו כלל בפוסקים שרש"י בפירושו לש"ס אינו פוסק. בשו"ת שלו וכן בספרי תלמידיו מובאים פסקי רש"י, אך מפירושו על הש"ס א"א ללמוד פסקי-דינים!].

ובמילא, הרי זה דבר ברור שנמצאים עוד קודם קיבוץ גלויות, ועוד לא רואים את זה ש"יכוף כל ישראל" ללכת בדרכי התורה ומצוות²⁶, ובמילא – אוחזים עתה ב"הוי' יחתו מריביו" עוד לפני ש"וירם קרן משיחו" [וכמדובר לעיל²⁷, שישנם אלו שהם "מריב וא"ו", המלאכים למעלה שאינם מניחים לחסדים לרדת למטה, ולכן חסר לפעמים גם הענין ד"יערה עליו רוח ממרום"²⁸, ה"רוח עברה ותטהרם"²⁹, ובמילא יורדת רוח (של

25) ריש ברכות (וכן הוא בשה"ר פ"ו, י'): "גאולתן של ישראל היא כאילת השחר קמעה קמעה". הבא לקמן בפנים – ראה לקו"ש ח"ה ע' 149 בהערה בארוכה, חט"ו ע' 491. ועוד.

26) להעיר מיחידות הרש"ח גוטניק שי' אצל כ"ק אד"ש מה"מ בתאריך ה' מנ"א תשכ"ז (10 חודשים לאחר התנועות זז), שבה אמר לו כ"ק אד"ש מה"מ בין הדברים: מה שכתוב ברמב"ם שיה' איש (שיכוף כל ישראל וכו'), אין הכוונה בזה רק בכח – הכוונה היא בפועל, דהיינו, שאיש זה ילך ("ארומוגין") ויכוף ("ציונינען") את כל ישראל לקיים תורה ומצוות. מובן, שאין הכוונה שהוא בעצמו ילך לכל אחד ואחד, שהרי זהו דבר בלתי אפשרי – כי אם השלוחים שלו, ושלוחי השלוחים עד מאה. ובשבילי הי' מספיק שהם רק ילכו ויגידו ליהודים שצריך לשוב לתורה ולמצוות, וזה עצמו כבר הי' מסייע ומביא לידי קיום ה"ויכוף" (כפשוטו) – ואז, ויכלו לדבר ע"ד "אתחלתא דגאולה" (צד"ק למלך ח"ו ע' 174 – ע"פ רשימה פרטית).

27) סעיף א'.

28) ראה ישעי' לב, טו. תניא פי"ד (כ, ב).

29) ל' אדה"ז באגה"ת פ"ח.

גבורות וצמצומים) המחטרת ח"ו בברכות וההמשכות, בברכת ה' למטה].

1. וזוהי תפלת חנה בשם כל אחד ואחת מישראל, ותפלת כאו"א בכל דור דור, באופן ד"מרת נפש"³⁰:

למרות ש"עלץ לבי בהוי'", אבל מצד שני ישנם עדיין "מריביו", ומבקשים בתפלה, שיהי' "יחתו מריביו", היינו שיתבטלו הגבורות והצמצומים למעלה – כפי שהרבי הנשיא מפרש זאת במאמרו בארוכה³¹ – במילא יתבטל תוקף המצמצמים והמגבילים פה למטה, ואזי יהי' "יחתו מריביו".

ויקויים אח"כ המשך הפסוק: "זיתן עז למלכו", שזהו הענין ד"ילחם מלחמת ה'" וינצח כנ"ל, שהמוציא ומוליך במלחמה הוא מעיקרי עניני המלך³² כמ"ש³³ "אשר יצא לפניו ואשר יבא לפניו" – בעניני מלחמות שיש לנהל, ורק אח"כ יתחיל ה"וירם קרן משיחו" – כפי שמפרשי התנ"ך מפרשים³⁴ – שיתגלה שהוא המשיח.

ובפרט לפי פס"ד הרמב"ם³⁴ ש"אע"פ שהתשובה והצעקה יפה לעולם – בעשרה הימים שבין ר"ה ויוה"כ"פ היא יפה ביותר ומתקבלת היא מיד", אזי כאשר אוחזים ב"הוי' יחתו מריביו" הרי זה מקויים מיד ללא הפסק זמן בינתיים, ונמשך עוד בראש השנה כאשר מתפללים וקוראים בהפטרה ה"וי' יחתו מריביו", ואח"כ זה נמשך בפרטות ובא בפועל בכל מקום ומקום, ובכל ענין לפי ענינו, למטה מעשרה טפחים, ונמשך בעניניו של כאו"א – לבטל את המדידה והגבלה שיש לו בעבודת ה', ולהמשיך את ברכת ה' מ"ידו"³⁵ המלאה

30) שמואל-א, א, י.

31) סה"מ תש"ו בתחלתו ס"ג.

32) ראה רמב"ם הל' מלכים ומלחמותיהם פ"ד ה"י.

33) פינחס כז, יז.

34) הל' תשובה פ"ב ה"ו.

35) נוסח ברכת המזון.

"והכהנים" של איסר ביוהכ"פ בליובאוויטש

בשייכות לימים נוראים, הננו מביאים בזה (בעמודים 29-30) צילומים נדירים (מוקטנים) מתיקונים שהוסיף כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בכתי"ק על הנחה משיחת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע בסעודת שבת חוה"מ סוכות ה'תש"ד (הקטע המדובר נדפס בשינויי לשון בסה"ש תש"ד (אידיש) ס"ע 25 ואילך. בגליון שי"ל בעז"ה לחג הסוכות הבעל"ט יופיע צילום נוסף מתחילת השיחה)

להלן פענוח הצילום כפי שהוא לפנינו (הכתי"ק בא בהדגשה):

לז. איך האב געואלט אויספירען דעם יוהכ"פ מ'זאל זאגען ניט כמנהג העולם אתה כוננת – צוזאמען – נאָר "אתה" – הפסק – "כוננת עולמך".

ביים זיידען מהר"ש נ"ע איז געווען אַ חזן איסר, ער איז געווען אַ ישוב'ניק, דער רבי הצ"צ האָט אים געמאַכט פאַר אַ ישוב'ניק, והי' ירא אלקים און אַ למדן, ווי דער אַלטער רבי האָט געזאָגט וואָס מיינט אַ למדן, אַ גנב הייסט ניט דער וואָס קען גנב'ן, נאָר דער וואָס גנב'ט און אַ למדן איז ניט דער וואָס קען לערנען, נאָר דער וואָס לערנט. דער זיידע מהר"ש נ"ע האָט געזאָגט: איסר האָט אַ אייזערנע קאַפּ. ער קאָן אַפּלערנען אַכט שעה נאָכאַנאַנד. דרכו בישוב הי' שאחרי מעריב בשעה 4 אחה"צ הי' הולך לישון וקם בשעה 2 אחר חצות הלילה והי' לומד עד אור הבוקר.

(בפעם האחרון הי' בליובאוויטש בשנת תרנ"ג ואח"כ הפסיק לבוא לליובאוויטש ונפטר, הי' לו קפידא מכ"ק אדמו"ר, והוא הי' א' מב' המאורעות¹ שעליהם אמר כ"ק אדמו"ר, גם ענוש לצדיק לא טוב, שהפ' בזה גם ענוש – מסבת קפידא – לצדיק לא טוב והי' לכ"ק אדמו"ר עגמ"נ מזה וכו').

דער חזן איסר פלעגט האָבן אַ באַזונדער נוסח אין די תפלות ימה"נ, און בעיקר אין די "עבודה" ביוהכ"פ, ווען ער האָט אָנגהויבן די עבודה האָט ער געגעבן אַ געשריי "אתה" ולא כדרך החזנים שמתחילים בקריאה "אתה כוננת". ביי כורעים פון "והכהנים" האָט ער געהאַט אַ תנועה וואָס איז געווען מקובל אַז אַזוי האָט מען געזונגען אין ביהמ"ק. ווען ער פלעגט זינגען ביי "כורעים" איז ניט געווען איינער וואָס פלעגט ניט מוריד דמעות זיין.

דער זיידע מהר"ש נ"ע פלעגט זיך נוהג זיין ביי די עבודה צו דאווענען אין אַ חדר מיוחד לעבען ביהמ"ד, די טיר איז געווען אָפּען אַ ביסל און פאַרהאַנגען מיט אַ פאַרהאַנג.

(1) אולי המובא בשיחת שמע"צ תרצ"ג אות ו'א'.

לכתחילה אריבער

ולהעיר מהקשר ושייכות דהגאולה ל"שמואל" (שמו של בעל ההילולא) – שבסיום וחותרם תפלת חנה, אמו של שמואל, נאמר: **"וירם קרן משיחו"**, שקאי על דוד המלך שנמשח ע"י שמואל, ומזרעו יהי מלך המשיח, ובאופן ד"וירם קרן משיחו", לא רק משיח סתם, אלא "קרן משיחו" (שמורה על חוזק והתגברות), ובזה גופא **"וירם קרן משיחו"**.

וענין נוסף בהשייכות דהגאולה לשמואל – ששמואל היי נביא, ונקרא בשם "הרואה" (כמ"ש "וויאמרו להן היש בזה הרואה",

"הגידה נא לי איזה בית הרואה", ושמואל עצמו אמר "אנכי הרואה"), ולעתיד לבוא תהיי מעלת הנבואה אצל כאו"א מישראל, כמ"ש "ונבאו בניכם ובנותיכם", ועד ש"אשפוך את רוחי על כל בשר" – **"אשפוך" דייקא**, ששפיכה היא באופן שעולה על גדותיו, למעלה ממדידת והגבלת הכלי, **"אריבער"**, ו"אשפוך את רוחי על כל בשר", לא רק על אלו שיהיו במדרגה נעלית, אלא גם על כל בשר, ללא צורך בהכנה לפניו, **"לכתחילה אריבער"**.

(משיחת ש"פ האזינו ה'תשנ"ב - בלתי מוגה)

על-שם אמו של שמואל...

" . כ"ח טבת הוא יום הולדת של אמי מורתי ע"ה, ששמה חנה, ע"ש כו' ועד ע"ש אמו של שמואל, שסיום וחותרם תפלתה "ויתן עוז למלכו וירם קרן משיחו" (ש"א ב, יו"ד)".
(ספח"ש תשנ"ב כרך א' עמ' 562 בשוה"ג)

הפתוחה הקדושה והרחבה".

וכך גם בתפלת ראש השנה, כשמבקשים "ובכן תן כבוד ה' לעמך תהלה ליראך ותקוה טובה לדורשיך ופתחון פה למיחלים לך" ביחד עם "כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ", אשר (החיבור דשניהם) הוא הענין ד"הוי' יחתו מריביו" (כמדובר בהמאמר דר"ה).

שאזי מתחלת כבר הגאולה הפרטית של כאו"א בעבודתו (כפי שאומר באגה"ק³⁶), ובגאולה כפשוטו של כמה וכמה הנמצאים לעת עתה במצור ובשביו³⁷, שיצאו משם בחסד וברחמים, בשמחה ובטוב הנראה

והנגלה ובעגלא דידן,

וזו תהי' התחלה קרובה, הכנה קרובה וסלילת הדרך, דרך המלך – הדרך³⁸ – כפי שהגמרא אומרת³⁹ שזוהי דרך רחבה במיוחד, שתפתח את הדרך עבור המון ה"קהל גדול ישו בו הנה"ה⁴⁰ בקרוב ממש, ע"ז שתהי' גאולתם הפרטית של המון עשיריות, מאות, אלפים ורבבות מישראל³⁷, והיא תסלול את הדרך לגאולה האמיתית והשלימה של בני ישראל בכל מושבותיהם, ע"י משיח צדקנו – כפס"ד הרמב"ם הנ"ל ש"הרי זה משיח", יבוא ויגאלנו בקרוב ממש.

38) שופטים יט, ג.
39) ב"ב ק, ב.
40) בא י, ט.

36) סימן ד (קה, ב).

37) הכוונה לבני ישראל שנמצאו באותה עת בברית המועצות מאחורי מסך הברזל.

המדור מוקדש

לעילוי נשמת **אורי אהרן יואל** בן **יוסף ארי' לייב ז"ל** – נלב"ע ביום כ' טבת ה'תשכ"ב ולעילוי נשמת **פאולין רות** בת ר' **יצחק ע"ה** – נלב"ע ביום כ' דחה"ש, ז' סיון ה'תש"ס יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה ולזכות כל משפחתם שיחיו – לברכות עד בלי די

גליון ראש השנה מוקדש

לזכות העוסקים והמסייעים בעבודת הק' – עריכת, הדפסת והפצת הקונטרס

הרב שלום דובער בן טייבל	ר' דוד הכהן בן שרה	הת' יואל הכהן בן מיכל
הרב שמר"ה בן פסיה	ר' חיים אברהם בן צילה	הת' אהרן הכהן בן מרים
ר' זאב מאיר בן ציפורה פריידה	ר' מנחם מענדל בן מרים עטיל	הת' מאיר יהודה בן בלה
ר' מנחם מענדל הלוי בן חיה	ר' ראובן בן עפרה	הת' מ"מ בן ח' שרה יהודית
ר' אפרים יונה בן פאולין רות	ר' מאיר בן מלכה פערל	הת' אליעזר בן ברורי'
ר' יהודה בן רייזל	ר' אסף חנוך בן דבורה	הת' יעקב אלימלך בן לאה חנה

לכתיבה וחתומה טובה לשנה טובה ומתוקה, והרחבה בכל המצטרך בגו"ד ושיזונו תיכף ומיד – בתוך כלל ישראל – לקבל את פני כ"ק אדמו"ר שליט"א משיח צדקנו בעיני בשר למטה מעשרה טפחים, בגאולה האמיתית והשלימה – נא"ו, ממ"ש

המדור מוקדש לעילוי נשמת יו"ר אגודת חסידי חב"ד באה"ק

הרה"ח ר' **שלמה** ב"ר **צבי הירש ע"ה מיידנצ'יק** – נלב"ע ביום-טוב הראשון של חג הפסח ה'תשס"ד ולעילוי נשמת זוגתו מרת **רוזה** בת ר' **יצחק מאיר ע"ה** – נלב"ע ביום ועש"ק פ' ויגש ה'תשס"ב ת. נ. צ. ב. ה.

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

שאלה טפשית..

[. .] בהמשך להמדובר לעיל אודות המעלות המיוחדות שבקביעות שנה זו, החל מ"ה – ישנו ענין מסויים שכבר נפעל בשבת שלאחרי ר"ה:

כאשר שבת שובה חל תיכף ומיד לאחרי ר"ה, בג' תשרי – אזי התענית דג' תשרי (צום גדלי') נדחה.

ובזה מתבטא היעוד המובא בפס"ד הרמב"ם בסוף הלכות תעניות: "כל הצומות האלו עתידיים ליבטל לימות המשיח, ולא עוד אלא שהם עתידיים להיות ימים טובים וימי ששון ושמחה, שנא' כה אמר ה' צבאות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי (צום גדלי', בג' תשרי) וצום העשירי יהי' לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים" – שהרי כאשר ג' תשרי חל בשבת (כקביעות שנה זו) בטל הצום, ולא עוד אלא שמצוה לענגו באכילה ושתיה.

אלו שדרכם להתאנח תמיד ("די קרעצעדיקע") – בודאי יטענו: כאשר יהודי יקום משינתו מחר בבוקר, לאחרי ש"החזרת בי נשמת", ויסתכל בלוח – יראה שעליו לצום ביום זה, וא"כ, כיצד אומרים שהצום התבטל?!

הנה על זה אומרים לו: **טפש שכמותך!**... מה לך להמתין עד מחר בבוקר – הרי בתפלת ערבית דמוצש"ק תאמר "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", ולאחרי כן תערוך סעודת מלוח מלכא, סעודתא דדוד מלכא משיחא, שבה תחשוב (או תאמר זמירות) אודות בואו של דוד מלכא משיחא, וא"כ, כאשר משיח צדקנו יבוא היום **בלילה** – אזי לא תצום מחר, ויתירה מזו: צום זה יהפך לששון ולשמחה ולמועדים טובים!...

ישנו מאמר של אדמו"ר הזקן – בספר "בונה ירושלים"² (ספ"ד) [שנדפס בירושלים לפני עשרות שנים, ואח"כ נדפס גם מכתבי-יד כו'], ובו מבואר ש"אפילו אם הי' צדיק אחד עושה תשובה שלימה בדורו הי' בא משיח"³!

כלומר: אין צורך להמתין לזמן מסויים, אלא משיח צדקנו יכול לבוא תיכף ומיד – גם בלילה!

וכאמור לעיל אודות מ"ש באחרונים שכל ההגבלות שמצינו בענין משיח צדקנו, שאינו בא בערבי שבתות⁴ וכיו"ב – הרי זה רק כאשר מדובר אודות גאולה "בעתה", אבל לאחרי ש"כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה"⁵ – אזי ישנו פס"ד ברור ברמב"ם⁶ (הל' תשובה פ"ז ה"ה): "הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד הן נגאלין", וכמדובר כמ"פ שהמושג ד"מיד" בהלכה⁷ הוא – כפשוטו, תיכף ומיד ממש!

(משיחת ש"פ האזינו, שבת שובה - ב - המשך לר"ה ה'תשד"מ - בלתי מוגה)

(1) זכרי' ח, יט.

(2) ספ"ד. וראה מאמרי אדה"ז הקצרים ע' תג.

(3) כ"ה במאמרי אדה"ז הקצרים שם. וראה זהר חדש

ס"פ נח (כג, ד): דאי יחזרון בתשובה רישי כנישתא או

חדא כנישתא יתכנש כל גלותא.

(4) עירובין מג, ב.

(5) סנהדרין צז, ב.

(6) הל' תשובה פ"ז ה"ה.

(7) שו"ע אדה"ז או"ח סתנ"ט ס"י. וראה לקו"ש ח"ב

ע' 618 ואילך. ויש"נ.

ד"לפנים משורת הדין" ב"לפנים משורת הדין" גופא, "חסידותא שבחסידותא" - הרי ביחס לנשים ובנות השייכות לעדת החסידים, אין גם בכך חידוש מיוחד!

ההוראה שיש ללמוד מסיפור הנ"ל היא, איפוא, שיש להוסיף בכל הקשור לעזר וסיוע בלימוד התורה והפצתה אפילו באופן שאין לו מקום ע"פ סדר (גם סדר דקדושה) כלל!

ומובן, שלאחרי פתיחת הדרך בענין ע"י בעלת ה"אָרְצֵיִיט" - הרי זו דרך סלולה לכל אחת ואחת שבכחה וביכלתה ללכת בדרך זו. (משיחת וא"ו תשרי ה'תשמ"ו)

צילום מיוחד נוסף מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על קטע משיחת ש"פ עקב, ח"י מנ"א ה'תשמ"ט (נדפס בסה"ש תשמ"ט ח"ב ע' 651)

ולהוסיף אז ("יצחק) ל"י גייט בפשטות אויף שרה, און ווי זי איז שרה (מיט א ה"א) אף האט א שייכות מיט עולם - ע"ד ווי אשת בעל ההילולא, וועלכע איז געווען צוזאמען מיטן בעל ההילולא אין גלות, און האט אים דארט ארויסגעהאלפן בעבודתו, כולל - דורך ג'קליבן גראז און מאכן דערפון דיו בכדי אז דער בעל ההילולא זאל קענען שרייבן זיינע דברי תורה, וועלכע זי האט דערנאך ארויסגעבראכט אין ס'אזי אפגעדרוקט געווארן לחיובית ה'תשמ"ט.

פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

ולהוסיף אז ("יצחק) ל"י גייט בפשטות אויף שרה, און ווי זי איז שרה (מיט א ה"א), האָבנדיק א שייכות מיט עולם - ע"ד ווי אשת בעל ההילולא, וועלכע איז געווען צוזאמען מיטן בעל ההילולא אין גלות, און האָט אים דאָרט אַרויסגעהאַלפן בעבודתו (כנ"ל), כולל - דורך קליבן גראָז און מאַכן דערפון דיו בכדי אז דער בעל ההילולא זאַל קענען שרייבן זיינע דברי תורה, וועלכע זי האָט דערנאָך אַרויסגעבראַכט פון גלות בתוך גלות אין מאַסקווא און דערנאָך זיינען זיי אָנגעקומען ע"י כמה, כו"כ ממוצעים וכו' וכו' ביז . . . - עס איז אָנגעקומען אין ברוקלין און אָפּגעדרוקט געוואָרן וכו'.

צילום מיוחד נוסף מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על קטע משיחת ש"פ עקב, ח"י מנ"א ה'תשמ"ט (נדפס בסה"ש תשמ"ט ח"ב ע' 651)

מסירות נפש של חרבנות

[. .] אצל בעלת ה"יאָרצייט" מצינו השתדלות מיוחדת בכל הקשור **לפירסום תורתו** של אאמו"ר **לרבים**, ובהקדים:

כל חיותו של אאמו"ר היתה - לימוד התורה באופן ד"לאפשא לה". ובמיוחד - בפנימיות התורה, באופן של "יתפרנסון", ע"פ תורת חסידות חב"ד.

בנוגע **לעצמו** - הי מספיק הלימוד במחשבה ובדיבור, אמנם, כדי שהדברים **יתפרסמו לרבים** - הי צורך **בכתוב** התורות בדיו ע"ג נייר. שכן כאשר מוסרים את התורות בדיבור בלבד, היר: (א) במשך הזמן עלול להיות ענין של שכחה. (ב) אין לדעת בבירור ובוודאות שאכן כך בדיוק נאמרו הדברים ע"י אאמו"ר; משא"כ כאשר תורות אלו הם **בכתב** - אזי יודעים בבירור ובוודאות שזהו לשונו ממש, שהרי רואים את **כתב-ידו**, וכמו כן לא שייך בזה ענין של שכחה.

אמנם, כדי **לכתוב** את התורות (מתוך כוונה שסוכ"ס יודפסו ויתפרסמו הדברים לרבים) יש צורך ב"דיו".... ודבר כזה - לא הי ניתן להשיג במקום גלותו!

וכאן נכנסת לתמונה בעלת ה"יאָרצייט", אשר, מלבד השתדלותה לעזור ולסייע לאאמו"ר בכל הענינים, השתדלה גם לאפשר את פירסום תורתו של אאמו"ר לרבים ע"י שלמדה בעצמה את מלאכת עשיית הדיו, והלכה בעצמה ללקוט עשבים, וערבבה בהם סממנים מיוחדים כו', ועשתה בעצמה "דיו" כדי שאאמו"ר יוכל לכתוב את תורתו בדיו ע"ג הנייר!

וכתוצאה מזה - נוצרה אפשרות לפירסום תורתו של אאמו"ר בדפוס. כך שגם כיום, בשנת תשמ"ו, עוסקים רבים בלימוד תורתו של אאמו"ר, ביאורים בפנימיות התורה ע"פ תורת חסידות חב"ד - תודות לפעולתה של בעלת ה"יאָרצייט" בעשיית ה"דיו" לצורך

כתיבת התורות!

סיפור כזה, הרי מטבע הדברים - מעורר הוא רושם רב והתפעלות מיוחדת, מכיון שמדובר אודות מאורע בלתי רגיל כלל וכלל:

ישנם מלאכות שהאשה עושה לבעלה ע"פ תורה, ולדוגמא: "אדם מביא חטים חטים כוסס", אלא האשה, שהיא "עוזר כנגדו", עושה מן החטים לחם הראוי למאכל אדם, וכמו כן ישנם ענינים שהיובם מדרבנן, ענינים שנעשו בבחינת "ימנהג", עד לענינים שהם מצד ההנהגה ד"חסידותא", לפני משורת הדין.

אמנם, מלאכת עשיית "דיו" - אינה בכלל כל ענינים הנ"ל. מעולם לא נשמע דבר כזה שאשה תעשה "דיו" לבעלה!...

ומכיון שכן, כאשר שומעים סיפור הנ"ל, שבעלת ה"יאָרצייט" הלכה ללקט עשבים ולעשות מהם דיו - אף שמימי לא עסקה בדבר כזה, ופשיטא שלא חינכה למלאכת עשיית דיו, ואין זה "חסרון" בענין החינוך, שכן בעלת ה"יאָרצייט" נתחנכה על ברכי היהדות והחסידות בתכלית השלימות!... - הרי שמיעת סיפור כזה מעוררת תמיהה ופליאה כאחד, אשר, למרות כל הקשיים ורובי הדאגות בחיי היום-יום, לקחה על עצמה בעלת ה"יאָרצייט" **דאגה נוספת** - כיצד לאפשר את פירסום תורתו של אאמו"ר באופן שרבים מישראל יוכלו להגות בביאורי הענינים דפנימיות התורה ע"פ חסידות חב"ד, וכל זה למה - לקרב את **הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו**, התלוי בהפצת המעיינות חוצה!...

ומזה למדים הוראה בנוגע לכל אחד ואחת מישראל, איש או אשה - באיזה מדה צריכה להיות ההשתדלות בכל הקשור ללימוד התורה והפצתה לרבים, עד כדי מסירת-נפש ממש!

ובנוגע לימינו אלו - אין צורך בענין של מסי"ח ח"ו, כי אם מתוך מנוחה והרחבה, הן בגשמיות והן ברוחניות, ומתוך שמחה וטוב

האם מותר למי שנטל ידיו לסעודת ראש השנה - לתת "שלום עליכם" למשיח?

בעמדנו בר"ה שהוא "יומא אריכתא"¹, הרי זו הוראה ג"כ בנוגע לאריכות הגלות. כלומר: יהודי צריך לדעת שאע"פ שאריכות הגלות היא באופן שאין למטה הימנו - הרי כל זה אינו אלא כיומא אריכתא, יום אחד בלבד; וביחד עם זה ברור, שהגאולה לא מתעכבת, ח"ו, אפילו לרגע אחד, אלא היא באה תיכף ומיד!

וממילא מתקיים ביום השלישי בתשרי - "ביום השלישי יקימנו ונחי' לפניו", מפני שזוכים תיכף ומיד שימים אלו יהפכו "לששון ולשמחה גו' והאמת והשלום אהבו"², שזהו ההיפך הגמור מהמאורע ד-ג' תשרי עם גדלי' בן אחיקם שהי' - היפך האמת והיפך השלום!...

ואף שודאי ר"ה הוא לא זמן המתאים להזכיר ענין שכזה - אעפ"כ מזכירים זאת עתה, משום שבעמדנו לאחרי כל התפילות והתקיעות כו' דר"ה הרי ודאי שכל ענינים אלו נתהפכו כבר, והינם עתה לא רק "כזכיות", אלא "זכיות" ממש!

והעיקר, כאמור, שנזכה תיכף ומיד לגאולה האמיתית והשלימה, וממילא מתכוונים ל"יום השלישי - בתשרי - יקימנו ונחי' לפניו" [ובפרט שהמאורע גדלי' בן אחיקם שייך לשלימותה של מלכות בית דוד³], לא באופן של תענית, אלא בהכנת סעודה הכי גדולה - "כסעודת שלמה בשעתו"⁴, בה הקב"ה משתף את כל בני ישראל, ומגיש להם תיכף ומיד את היין המשומר, הלוויתן ושור הבר.

ובמיוחד, שישנם יהודים שמיהרו לברך ברכה אחרונה ולעשות הבדלה, ולבוא להשתתף בהתועדות זו - הרי הם באים לכאן עם הבשורה טובה דביאת משיח צדקנו, שהם פגשו אותו כבר, ועד שהוצרכו להפסיק באמצע סעודתם כדי לתת "שלום עליכם" למשיח, [ומובן, שבנוגע ל"שלום עליכם" זה, אין מקום לשקלא וטריא האם מותר למי שנטל ידיו לתת "שלום עליכם" למי שלא נטל עדיין...].

ומכיון שהם אווזים כבר לאחרי הבדלה, הרי הם מכינים את הסעודה גדולה האמורה גם בשביל אלו שנמצאים עדיין לפני הבדלה וכו'.

הסתכלות ב"פני התוקע" ד"תקע בשופר גדול"

[. .] ועוד והוא העיקר - שמכיון שמתכוונים לעריכת "סעודת שלמה בשעתו" כאמור, ולברכת-המזון "עד כזית ועד כביצה"⁵ - נזכה תיכף ומיד לה"תקע בשופר גדול לחרותנו" בביאת הגאולה, ובאופן שביחד עם זה שהגאולה היא למעלה מכל מדידה והגבלה, הרי היא נמשכת דוקא בהמדידה והגבלה (בדוגמת המדידה והגבלה דכזית וכביצה), למטה דוקא. וכידוע⁶ הסיפור בזה מהצ"צ שנמסר ע"י נשיא דורנו, שהגאולה צריכה להיות למטה מעשרה טפחים דוקא.

(1) שו"ע אדה"ז או"ח סת"ר ס"ג ואילך. (2) זכר"ח, ח, יט. רמב"ם הל' תעניות בסופן. (3) ראה ספר השיחות תנש"א ח"א ע' 23. וש"נ. (4) ל' חז"ל - ב"מ רפ"ז. (5) ברכות כ, ב. (6) ראה לקו"ש ח"ו ע' 80 הערה 70. ועוד.

ובמיוחד כשאוחזים כבר לאחר התקיעה גדולה שבסיום התקיעות, שהיא רמז וכנגד ה"תקע בשופר גדול" – תקיעה גדולה דהקב"ה. וכפי שהדין הוא שצריך להאריך בתקיעה "עד שיאדימו פני התוקע"⁷, שתוכן הענין בפשטות הוא, שזה מורה על המאמץ בתקיעה זו, שלכן עיקר הדם עולה לראשו. אלא שאין זה ענין של היפך הבריאות, ואדרבה עי"ז שיאדימו פני התוקע – מיתוסף בו חוזק ובריאות.

וכשם שהדין בפשטות הוא שצריכים להסתכל בפני התוקע (כמו שהוא צריך להסתכל בפני הציבור), אשר, "הסתכלות" מורה על ראי' פנימית ("אריינקוקן") שלמעלה מסתם ראי'⁸, אפילו ראי' דחכמה –

כך נזכה תיכף ומיד, להסתכלות ב"פני התוקע" ד"תקע בשופר גדול", "והיו עיניך רואות את מוריק"⁹. ובאופן, שלמרות גודל הגילוי אין-זה מזיק את הרואה, ואדרבה – ע"ד דברי רבנו הקדוש¹⁰ מסדר הש"ס על שזכה לראות את ר' מאיר מאחוריו, ואילו ה' זוכה לראותו מלפניו ה' עאכ"כ – ע"ז זוכים לענינים הכי נעלים דהרא' והסתכלות האמורה.

[ובפרט שנמצאים כבר לאחר כל הענינים דששה סדרי משנה (נוסף על חמשה חומשי תורה), ועד לכל מה שתלמיד וותיק עתיד לחדש, כולל בדורנו זה, דור האחרון לגלות וראשון לגאולה – שעיקר החידוש של תלמידים אלו בדורנו הוא שכבר "כלו כל הקיצין"¹¹, וכבר ישנו גם ענין התשובה בשלימותו, וגם הכפתורים צוחצחו כבר¹², וישנו ג"כ הענין ד"עמדו הכן כולכם"¹³ מזמן, וממילא הקב"ה צריך, כביכול, לתת מיד לכאור"א מישראל את היין המשומר והלוויתן ושור הבר, ו"כספם וזהבם אתם", הן ברוחניות (אהבה ויראה¹⁴, שהם שרש ומקור לכל מצוות-עשה ומצוות לא-תעשה¹⁵, ומקורן – בענין הדעת, ועד לתכלית שלימות הדעת בקיום היעוד¹⁶ "כי מלאה הארץ דעה את הוי"ו") והן בגשמיות, ואדרבה – בעיקר בגשמיות].

ויהי רצון, שנזכה כולנו לילך לארצנו הקדושה, נשמות בגופים דוקא, ונשיא דורנו בראשנו, ובמיוחד ע"י ש"מאן מלכי רבנן" פוסקים בכח התורה שמישיח צדקנו צריך לבוא – **תיכף ומיד**, וכמדובר שהר"ת דמי"ד הוא: גואל ראשון הוא גואל אחרון וגואל אחרון הוא גואל ראשון¹⁷ – משה רבינו ודוד מלכא משיחא, ובפרט ע"י הפצת המעיינות דהבעש"ט, ישראל בעש"ט,

ושם סועדים תיכף ומיד בסעודה האמורה, ובאופן דשולחן ערוך [..]. וזו נעשית הכנה קרובה לישיבה בסוכת עורו של לווייתן¹⁸, ותיכף ומיד ממש.

(קטעים משיחת יוס' ב' דראש-השנה ה'תשנ"ב - בלתי מוגה)

(7) ראה פ"ח שער השופר פ"א. ועוד.	(13) ראה אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ד ריש ע' רעט.
(8) ראה שו"ע אדה"ז אור"ח סקכ"ח סל"ו. ועוד.	"היום יום" ט"ו טבת.
(9) ישע"ל, כ. וראה תניא פל"ו.	(14) ראה תר"א ר"פ וישב. ובכ"מ.
(10) עירובין יג, ב. וש"נ.	(15) ראה תניא פ"ד. ובכ"מ.
(11) סנהדרין צז, ב.	(16) ישע"ל יא, ט. רמב"ם הל' מלכים בסופן.
(12) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.	(17) ראה לקו"ש ח"א ע' 8 ואילך.
	(18) ראה ב"ב עה, א.

.. וזהו מה שנאמר בהפטרה: כאשר שמואל החל לדבר - כשהתינוק מתחיל לדבר - "כאשר גמלתו" (שכפי האמור בשו"ע זה לערך בגיל שנתיים), אז צריך להביאו ל"בית הוי"ו שילה". מה המשמעות בנוגע לכל אחד? - לעשות מחדר הילדים "בית הוי"ו שילה" ואז בדרך ממילא - היות וזה משכן ה' הרי לא

ידברו שם דיבורים לא רצויים, מובן ששם צריך הכל להיות כשר: מזוזה כשרה, ומובן שכאשר ישכיבו את הילד לישון ישירו עמו איזה ניגון הקשור עם יהדות, עם קדושה וזוהי הדרך שהם יהיו "זרע אנשים"!
(משיחת ו' תשרי ה'תשל"א - בלתי מוגה)

צילום מיוחד מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על קטע משיחת ש"פ עקב, ח"י מנ"א ה'תשמ"ט (נדפס בספר השיחות תשמ"ט ח"ב ע' 651)

עבודה און שלימות אין דער השפעה על הוולת⁶². וזי דאס איז געווען כאם בעל ההילולא: ער האט געטאן זיין אייגענע עבודה בשלימות, ביז מתוך מס'ו, כולל - דורך זיין שרייבן דברי תורה, נגלה דתרה ובפיקר פנימיות התורה. דעווען איז ער אויך געווען א רב פון א-קהילה, און האט אנגעפירט מיט צאן מרעיון [נוסף אויף זיין השפעה אויף אה"ע, ובפרט דורך דעם וואס זיי האבן געווען די השגחה פרטית און נסים וואס מיט אים האט פארטריט, האט דאס בא זיי מוסף געווען באהונת ה', כורא עולם ומונהגות], נוסף אויף דעם-וואס דורך דעם וואס זיינע און זיינע דברי תורה זיינען ארויס פון גלות און אפגעדרוקט געווארן - איז צוגעקומען אין הפצת התורה פנימיות התורה, וועלכע גיט אויך צו אין דער עבודה פון כו"כ אידן⁶³ ע"י י"ו י"ג.

און די ביידע ענינים - די עבודה עם עצמו און עם הסביבה - זיינען מרומז אין די צוויי נעמען "לוי" און "יצחק":

Handwritten notes in Hebrew script, including the words 'לוי' and 'יצחק'.

פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

נוסף אויף דעם – וואָס דורך דעם וואָס זכינו זכות גדולה און אַ קליינע טייל פון זיינע **חידושי תורה ודברי תורה ולהעיר** – נאָר פון די חידושי תורה וועלכע ער האָט געהאט די מעגליכקייט – דורך דער מסירת נפש פון דעם מאמען הרבנית הצדקנית אשת חבר כחבר – בריינגען ספרים, מאַכן טינט, זוכען און געפינען פּאַפּיר א. ז. וו. – **צו שרייבן וכו' וכו' אין דעם גלות בתוך גלות, און דערנאָך זיינען די חידושי תורה ודברי תורה ארויס פון גלות און אַפּגעדרוקט געוואָרן** – איז צוגעקומען אין הפצת התורה נגלה ופנימיות התורה, וועלכע גיט אויך צו אין דער עבודה פון כו"כ אידן **וכו' עד היום הזה.**

חינוך נכון כבר משעת הגמילה

"ותשב האשה ותינק את בנה עד גמלה אותו: ותעלה עמה כאשר גמלתו"

(שמואל א. א, כג-כד)

כשחנה הביאה את בנה למשכן ה' היה זה "כאשר גמלתו" (ובפשטות ניניקה היא עד כ"ד חודש), כלומר שהוא היה בגיל שנתיים.

מכך ישנה הוראה ותשובה: ישנם כאלו הטוענים: מילא כאשר הילד יגדל בשכלו וידע בין טוב לרע אז נודיע לו מהי יהדות ובמה מתבטא ה"אתה בחרתנו מכל העמים" ובמה הוא שונה מכל הילדים.

אבל מהי הזהירות שכבר מגיל קטן "משהתינוק מתחיל לדבר אביו מלמדו תורה" (סוכה מב, א. ה' ת"ת לאדה"ז פ"א ה"א)! זה אכן טוב בשביל דין בשלחן-ערך שנכתב בעיירה קטנה בארץ ישראל, או בעיירה קטנה בקראקע, באירופה או ברוסיה וכיו"ב. כיום בימינו אלו, שהכל הולך כל-כך מהר ויש הרחבה, וילדים יכולים גם אח"כ ללמוד כמה שנים ללא דאגות פרנסה, כיום לא צריך להתחיל "מששהתינוק מתחיל לדבר", יש זמן לחכות עד שהוא ידע בין טוב לרע, כשהוא יהיה לאחר גיל שלש-עשרה או שתיים-עשרה, או אפילו אחרי חמש-עשרה, אז יוכלו להסביר לו במה הוא שונה משאר הילדים.

בינתיים, צריכים לדבר עמו על דברים בהם הוא משתווה לשאר הילדים - דבר שיתקבל אצלו בשכל ולא יעמיד מחיצה, לא עושים אותו אחרת מכולם והוא צריך להזהר

ולהתבונן: זה הרי היפך האהבה וקירוב הלבבות וכו' וכו'. זה לא בריא לילד להכניס בו בגיל רך ש"דתיים שונות מכל עם". אכן צריך להשיג שבעתיד הוא אכן יהיה שומר תורה ומצוה, אבל הוא רק יהיה חייב בזה בגיל שלש-עשרה, או שתיים-עשרה כאשר מדובר בילדה, שלשה חדשים קודם, או עכ"פ שנה אחת נקי יהי - שנה אחת לפני בר מצוה, אז יתחילו ללמוד עמו במה הוא שונה מכל הילדים עמם הוא חי באותו רחוב, באותה שכונה, או באותה עיר!

מספרת לנו ההפטרה: לא זו הדרך, לא רק שלא עושים על-ידי-זה פירוד הלבבות, אדרבה, אם לא עושים כך הרי פועלים נגד טבעו של הילד: הוא הרי בן אברהם יצחק ויעקב, בת שרה רבקה רחל ולאה, ואצלו בטבע הוא [כלשון אדה"ז] "יהודי לא רוצה (ויתירה מזו) אינו יכול להתנתק מאלקות" וצריך להכשירו שהדבר ילך בצורה טבעית, שלא יהיו לו בכך קשיים שיביאו פיצול בנפשו ויכניסו בו קושיות וכו'.

כאשר מלכתחילה יעמידו את הילד על הדרך שהוא ילדו של הקב"ה ש"אתה בחרתנו מכל העמים", הקב"ה בחר בהוריו, והורי הוריו וכל הדורות שלפניהם, במעמד הר סיני ואמר להם: יש אכן עולם גדול "ואתם המעט מכל העמים" (ואתחנן ז, ז) אתם קטנים בכמות, ואתם מוקפים בשבעים אומות העולם ואעפ"כ "בך בחר ה' להיות לו לעם סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה" (שם ז, ו) - אתכם אני בוחר ונותן לכם הנהגה מיוחדת בתרי"ג מצוות התורה.

. למרות כל הקשיים וריבוי הדאגות בחיי היום-יום, לקחה על עצמה בעלת ה"אֲרֻצֵיט" דאגה נוספת - כיצד לאפשר את פירסום תורתו של אאמו"ר באופן שרבים מישראל יוכלו להגות בביאורי הענינים דפנימיות התורה ע"פ חסידות חב"ד, וכל זה למה - לקרב את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, התלוי בהפצת המעיינות חוצה!...
(קטע משיחת וא"ו תשרי ה'תשמ"ח)

המלחמה האחרונה של נשיא הדור

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

כ"ק מו"ח אדמו"ר כותב במאמרו האחרון, מאמר ההילולא¹, אודות המשל ממלך בשר ודם, שיש לו "כל סגולות האוצרות דהון יקר הנאסף והנקבץ במשך כמה שנים מדור אחר דור, ואשר מעולם לא השתמש מזה לשום דבר, וכמוס וחתום מעין כל רואה, הנה בעת ניצוח המלחמה הוא מבזבז כל האוצרות".

ולכאורה אינו מובן:

בכלל במאמרי חסידות מדברים רק על ענינים הכי עיקריים. בפרט במאמר האחרון בחיים חיותו בעלמא דין, שאזי "כל עמל האדם שעמלה נפשו בחייו" עומדים בגלוי ו"פועל ישועות בקרב הארץ"² - שזהו המשך ההילולא באתי לגני הנ"ל, שנשיא דורנו הרי גילה את ההמשך עד תומו עוד בחיים חיותו בעלמא דין על מנת שידפיסו זאת, כולל גם את ההמשך (שנדפס לאחרי הסתלקותו) שבו מדובר אודות המשל דבזבוז האוצרות.

ועפ"ז יש להבין: מדוע המשל דבזבוז האוצרות בשביל הנצחון במלחמה, הוא ענין כה עיקרי עד שצריך להביאו במאמרו האחרון בחיים חיותו בעלמא דין?

אדרבה: מה נוגע בכלל לאנשים כערכנו מה קורה עם מלך בשר ודם, ובפרט עם אוצרותיו, ובפרט שמדובר אודות כאלו אוצרות שאינו מגלה אותם לאף אחד "ואשר מעולם לא השתמש מזה לשום דבר, וכמוס וחתום מעין כל רואה", במילא הרי אף אחד אינו יודע אודות אוצרות אלו. יתכן שהמלך יאמר שישנם אוצרות, אבל את הפרטים בזה הוא לא מגלה, בקל-וחומר מכך שהוא בעצמו איננו משתמש בזה, וסתם לדבר אודות זה הרי לא שייך אצל מלך, כיון שהוא מדבר רק על מה שנוגע למעשה בפועל, לא סתם ענינים - וא"כ, מדוע מדבר אודות המשל דבזבוז האוצרות במאמר ההילולא, המאמר האחרון שלו בחיים חיותו בעלמא דין?

ובפרט שהוא מביא גם את המשל לזה עם כל הפרטים; המשל מובא גם בדרושים של הנשיאים שלפניו, מאדמו"ר הצ"צ³, מאדמו"ר המהר"ש ומהרבי נ"ע וכו', אבל שם לא מובאים כל הפרטים, משא"כ בהמשך ההילולא מדייק להביא את כל הפרטים ולתרגמם וכו'.

והביאור בזה:

כיון שזהו המאמר האחרון שלו בחיים חיותו בעלמא דין בשנת תש"י, לפני שהוא התעלה לעולם נעלה יותר,

[שגם לאחרי תש"י לא יעזוב את צאן מרעיתו⁴, ואדרבה: ע"פ הכלל ד"מעלין בקודש"⁵, ניתוסף בכל שנה ושנה עוד יותר בקשר דנשיא דורנו עם צאן מרעיתו,

שמזה מובן, שבשנת תשמ"ו הקשר הוא באופן נעלה יותר מכפי שהי' בשנת תשמ"ה, וכך הלאה עד ביאת משיח צדקנו וגם לאחרי זה - כיון שגם אז הוא יהי' נשיא, אע"פ שאז "לא

(1) פ"א - סה"מ תש"י ע' 132. (2) אגה"ק סכ"ח. (3) דרמ"צ יא, סע"א. אוה"ת בשלח ע' תערב. (4) ראה סה"מ פר"ת ס"ע שנד. אג"ק אדמו"ר מוהררי"צ ח"א ע' קמא. (5) ברכות כח, א. וש"נ.

ילמדו עוד איש את רעהו גו' כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם⁶, הרי בכ"ז גם אז יהיו "קטנם ועד גדולם", במילא מובן שיהיו מקבלים ותלמידים, ונשיאים שמהם הם יקבלו, וכיון שאנשי דור זה הינם תלמידיו של נשיא דורנו, הם ימשיכו להיות אז תלמידיו והוא יהי הנשיא,

ואע"פ ש"כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם" – אבל הקשר עם "אותי" (עצמות ומהות) יהי ע"י הממוצע המחבר – משיח צדקנו ונשיא דורנו, כמבואר בכ"מ⁷ שממוצע המחבר אינו כמו ממוצע המפסיק, מתורגמן (לדוגמא), שמפסיק בין שני צדדים שהוא מחברם, אלא ממוצע המחבר מחברם עד שהם הופכים להיות דבר אחד ממש]

מגלים את אוצרות החסידות דוקא לאנשי החיל הפשוטים שנלחמים כנגד "חרפו עקבות משיחך"

וכיון שהמשך ההילולא הוא המאמר האחרון של נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין – אזי לפני שהוא מתעלה מעוה"ז הגשמי לעולם נעלה יותר, מוציא נשיא דורנו הוראה לכל אנשי הדור, שבדור זה האחרון דגלות, שבו מנהלים את המלחמה האחרונה שאין אחרי מלחמה עם "חרפו עקבות משיחך"⁸, אזי הוא (המלך ונשיא הדור) "מבזבז כל סגולות האוצרות דהון יקר הנאסף והנקבץ במשך כמה שנים מדור אחר דור", אוצרות שלו ואוצרות אבותיו, הן נשיא דורנו, והן אביו הרבי נ"ע (שהוא ממלא מקומו), וכאלו אוצרות "אשר מעולם לא השתמש מזה לשום דבר, וכמוס וחתום מעין כל רואה", אפילו לנשיאים עצמם, עד שישנם ענינים שעוד לא התחילו לעסוק בהם – אזי דוקא עכשיו, בדור זה האחרון, "בעת ניצוח המלחמה (דעקבתא דמשיחא) הוא מבזבז כל האוצרות".

ולמי מבזבזים את האוצרות – לאנשי החיל הפשוטים שיוצאים למלחמה. כלומר בנמשל – שמגלים את אוצרות החסידות (שעד עכשיו לא גילו אותם אף פעם אפילו לא לעצמו) דוקא לאנשי החיל הפשוטים שהולכים למלחמה כנגד "חרפו עקבות משיחך".

זאת-אומרת, שלא כדעת הטועים שהאוצרות שייכים רק ליחידי סגולה, ובכדי לקבל את האוצרות צריכים קודם ללמוד נגלה וחסידות וכו', אלא אדרבה – מוסרים את האוצרות דוקא לאנשי החיל הפשוטים, שמקיימים את הרצון של נשיא דורנו בלי לשאול "מדוע".

כידוע פתגם נשיא דורנו⁹ שלא קיים "למה" ("ס'איז ניטאָ קיין פּאַרוואָס")! לא שמקשים קושיא ואומרים תירוץ ולאחמ"כ עושים, אלא מלכתחילה לא קיים "למה", אלא עושים כל מה שמצווים!

מצווים עליו ללכת להפיץ את המעינות – הוא הולך בעצמו ולא שולח שליח. מצווים עליו ללכת להפיץ את המעינות ב"חוצה" – הוא הולך ל"חוצה". הדבר היחידי שעליו לדעת הוא – מה רוצים ממנו, אבל לאחרי זה הוא לא צריך לדעת שום דבר אחר, ואינו שואל

(6) ירמי' לא, לג. וראה רמב"ם הל' תשובה פ"ט ה"ב. (8) תהלים פט, נב. וראה שיחת שמח"ת תרס"א – נדפסה בלקו"ד ח"ד תשפז, ב ואלילך. סה"ש תש"ב ס"ע 141 ואלילך. (7) ראה סה"ש תוש"ע 158. לקו"ש ח"ב ע' 510 ואלילך.

(9) ראה סה"ש תש"ג ע' 140.

חננה לא לקחה יב"בי סיטערי...

"ויעל האיש אלקנה וכל ביתו לזבח לה' את זבחה הימים ואת נדריו: וחננה לא עלתה כי אמרה לאישה עד יגמל הנער והביאותיו ונראה את פני ה' וישב שם עד עולם" (שמואל א. א, כא-כב)

בפסוק זה יש דבר נפלא שניתן ללמוד ממנו ענין עיקרי בהנהגה של כל משפחה בישראל.

התחלת הסיפור הוא כיצד אלקנה היה נוהג לעלות מדי שנה בשנה לשילה, ולקחת עמו את כל בני משפחתו וכפי שכתוב במדרש (שהוא בילקוט שמעוני) שהוא נהג לקחת עמו אחים ואחיות וכו', ובכל שנה הוא הלך בדרך אחרת כדי - כפי שמבואר במדרש - שהליכתו לשילה תעורר רעש בכל מקום שהוא הגיע (שהרי הוא כאמור עם כל בני משפחתו וקרוביו), וכששאלוהו להיכן אתה הולך ומה אתה לוקח עמך, הוא ענה שהוא הולך עם כל בני ביתו לעלות לרגל לשילה (שאו שם היה גילוי השכינה בדוגמת ביהמ"ק שלאח"ז). ועובדה זו פעלה רעש וסערה אצל כל היהודים שנמצאו בעיר בה הוא עבר וחלק גדול מהם הצטרף אליו. ולכן הקב"ה אמר לו היות והוא עורר יהודים ללכת לשילה, לכן הוא יתן לו שך מסויים כמבואר בהרחבה במדרש שם.

. . לאחמ"כ מספרת ההפטרה כיצד נולד בן לחנה, וכאשר הגיע הזמן לעלות לרגל, חשב אלקנה שחנה תעלה אף היא, אבל חנה אמרה לא, הפעם היא לא תלך לשילה, היא נשאת בבית, היות ויש לה ילד, צריכה היא לחכות עד ש"גמלתו", עד שהיא תגמור לגדלו ורק אז היא תלך עמו יחד לשילה, אבל עד אז היא נשאת בבית.

חנה הרי היתה נביאה (כמסופר בסיום ההפטרה), כלומר: בעלותה לשילה היא לא ראתה אלקות כמו כל יהודי, אלא היא ראתה זאת כמו שנביאה רואה זאת והיה לה בזה תענוג אמיתי והבנה אמיתית בצורה הכי חזקה שיכולה להיות.

כפי המסופר בהפטרה (ובפרט במדרש) היה אלקנה אדם עשיר, והוא יכל לממן שיבואו עמו כמה משרתים ומניקות כדי שחנה תוכל לקחת עמה את הילד ובד בבד להשיג שהדרך לא תזיק לו, וכך היא היתה יכולה ללכת לשילה ביחד עם בנה. אבל מובן שהזהירות ושימת הלב שיכולים לתת כשנמצאים בבית זה לא כמו כשהולכים בדרך, אפילו כאשר יש משרתים וכו'.

אבל זה רק בנוגע לשמואל. אבל יש דרך נוספת: חנה הייתה יכולה לקחת "בייבי סיטערי" - כפי שזה נקרא בלשון המדינה - לאותם שבועות ספורים שהיא תלך לשילה ותחזור ושם היא תאגור אלקות ונבואה וכו' ואז סוכ"ס גם לבנה יהיה מכך הנאה.

אבל ההפטרה מספרת בפשטות (וגם אלקנה הבין זאת, שהרי הוא לא התווכח) שחנה אמרה שאם היא במשך שנתיים (לשיטת רב "גמלתו" הוא עד שנתיים) לא תלך לשילה, היא תוכל להשיג על חינוך שמואל ולפעול עכ"פ קצת יותר ממה שהיא תוכל לפעול אם היא תלך לשילה.

וחנה כך התנהגה בפועל ורק אח"כ היא הגיעה עם שמואל "והיי שם כל הימים" ואמרה עדות "אל הנער הזה התפללתי" - וזה היה בכך וע"י המסירות נפש שלה לא ללכת לשילה במשך שנתיים, כדי להשיג שאכן שמואל יקבל הכל, ואף שגם בדרך היו יכולים לתת לו הכל אפ"י ספק וספק ספיקא - מ"מ היא נשארה בביתה, ובכך היא פעלה שבנוסף לנבואה שהיא אמרה (שזו הוכחה שהקב"ה הסכים להנהגתה), הרי נבואה זו נכתבה בתורה - הרי ישנם פרטים שונים בחיי חנה שלא נכתבו בתורה, ורק פסוקים ספורים עוסקים בחיי אלקנה וחנה וטעם הדבר כי רק מה שנוגע כהוראה לכל הדורות אותם כתבו. ומכך שאותם שני פסוקים המספרים שחנה לא עלתה לשילה כן נכתבו - הרי שהם הוראה לכל הדורות כולם¹⁰ [עיי"ש ההוראה באריכות].

(משיחת ו' תשרי תשל"ד - בלתי מוגה)

ככה מעמידים את צבאות ה'

ה. מזדעק הוא בשאלה: אין זה ענין בשבילו – הוא עלה לרגל ועליו להקריב שם את הקרבנות, עולת ראיו, והקבי"ה אומר לו "כדרך שבא לראות כך בא ליראות"²⁵, שכשם²⁶ שהקבי"ה רואה אותו, כך גם הוא רואה אלוקות במוחש ("לראות") – אי"כ, איך הוא ילך במצב כזה להתעסק עם עשרה בנים, הרי "אנכי טוב לך מעשרה בנים"?

על זה אומרת חנה – לא! באם אין אף

(25) חגיגה ב, א. וש"נ.

(26) ראה לקו"ת ברכה צח, ב. אוה"ת וירא קג, ב ואילך.

דרך אחרת, אזי במשך שנתיים היא לא תלך לשילה, "עד גמלה אתו"²⁷, כדי להכין ילדים יהודים שאח"כ יקויים בהם "השאלתיהו להי", "וישב שם עד עולם" – ואלקנה הסכים לזה,

ודוקא באופן כזה נפעל אח"כ "עלץ לבי בהי"²⁸ וייעליו בשמים ירעם¹⁴ עד ל"וירם קרן משיחו", וככה מעמידים את צבאות ה' שילכו לקבל את פני משיח צדקנו!

(תרגום חפשי משיחת ו' תשרי ה'תשל"א - בלתי מוגה)

(27) שמואל שם, כג. וראה מפרשים (שם, כב) דהיינו כ"ד חודש.
(28) שמואל שם ב, א.

קטע מיומנו של א' התמימים ב-770 המתאר את קריאת הפטרה ביום א' דראש השנה

היתשכ"ה - ימים מספר לפני הסתלקותה של הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה

"הרבי מברך את ברכת המפטיר שבתחילה נשמעה בקול חרישי, קול חלוש. דממה באולם. כולם קשובים לקול הנפלא העוטף את הציבור במעטפת רצינות, קול דודי דופק בלבבות "שובו שובו".

ולפתע, קול בכי חזק, הולך וגובר מרגע לרגע, יללות פורצות בעוצמה מלבת לבו של הרבי, וחודרות ובוקעות את כל המסכים. כך כמה דקות. הרבי מנגב את דמעותיו בטליתו ושוב פורץ בבכי חסר מעצורים. מתאמץ בכל הכוחות להתגבר על הכאב והדמעה. קפיצת שפתיים, ושוב בוכה בקול דק שנעשה גבוה הולך ומתעצם.

קול הבכי מתערבב עם מלות הפטרה. קשה לעקוב אחרי המילים לא-מילים הבוקעות מתוך גרונו. והנה גובר הבכי ועם זאת הקול מתבהר והתיבות "ותתפלל חנה" נשמעות היטב-היטב בהיגיון, ושוב מסתלקת בהירות-המילים ונדחקת בנימה עדינה של מיתרי הקול לעומת הנהי והבכי...

"חנה למה תבכי... הלא אנוכי טוב לך מעשרה בנים... אל הנער הזה התפללתי", המילים מהדהדות בחלל האויר וחודרות עמוק עמוק בחדרי לב ובטן".

(מתוך תשורה לשמחת נישואין – י"ד תמוז תשנ"ט)

"מדוע", אלא עושה בפועל מה שמצויים עליו.

וכאשר מצויים עליו לצאת למלחמה האחרונה של הגלות, לכבוש ולברר את כל ארצות הגוים (מעין ה"והיתה לה' המלוכה"¹⁰ לע"ל) – הוא עושה מה שמצויים. ולכן מבזבזים את האוצרות דוקא לאנשי החיל הפשוטים שהולכים למלחמה.

זוהי ה"מלחמה" האחרונה בגלות זה האחרון, ואין למתי לדחותה

וכאמור לעיל, שהטעם לזה מדוע מבזבזים את כל אוצרות החסידות שלא נתגלו עד עתה דוקא עכשיו – כיון שזוהי ה"מלחמה" האחרונה בגלות זה האחרון, ואין למתי לדחותה – ובכדי לנצח במלחמה אחרונה זו מבזבזים את כל האוצרות.

שמלחמה זו כוללת גם – הכיבוש והבירור של כל ארצות הגוים, מעין ובתור "טועמי' חיים זכו"¹¹ ד"והיתה לה' המלוכה" בגאולה העתידה.

יוצא א"כ, שהמלחמה והכיבוש של כל ארצות הגוים (עוד בזמן הגלות) היא חלק מהעבודה דכאו"א מישאל. ועי"ז שיוצאים למלחמה זו, אזי לא רק שלא חסר בעבודתו, אלא זה מוסיף בעבודתו הפרטית – כיון שדוקא בשביל זה מבזבזים את כל אוצרות החסידות.

ועי' נצחון המלחמה פועלים שיקויים ה"ויתן להם ארצות גוים ועמל לאומים ירשו"¹². ולכן מודים להקב"ה – "הללו", עד ש"על כל נשימה ונשימה תהלל י"ה"¹³.

ויה"ר שכל זה יקויים בקרוב ממש, בביאת משיח צדקנו, וכולנו בתכ"י נצא מהגלות, ובמהרה בימינו ממש.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ וילך ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

(10) עובדי' א, כא. (12) תהלים קה, מד.
(11) ראה לקו"ש ח"כ ע' 173. וש"נ. (13) שם קג, ו. ב"ר פי"ד, ט.

כמה גדולה הדגשת ענין הגאולה בתפלות דר"ה

"מלכות בית דוד משיחך"; "ויעשו כולם אגודה אחת כו"; "צמיחת קרן לדוד עבדך"; "כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ"; "ותמלוך אתה כו' על כל מעשיך"

[. .] מהו הענין שאכן שייך למעשה בפועל עתה – הרי זה כללות ענין הגאולה האמיתית והשלימה!

וענין זה מודגש ביותר בכל התפלות דר"ה (נוסף על זה שבכל ימי השנה אומרים בתפלה "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח . . כי לישועתך קוינו כל היום"):

בברכה השלישית שבתפלת העמידה דר"ה מוסיפים כו"כ ענינים – "ובכן יתקדש", "ובכן תן פחדך" וכו'. וידוע שבענינים אלו מרומזים כל העשר ספירות: "ובכן יתקדש" – כנגד ספירת החסד, "ובכן תן פחדך" – כנגד ספירת הגבורה, "ובכן תן כבוד" – כנגד ספירת התפארת, "ובכן צדיקים" – כנגד הספירות נצח הוד ויסוד, "ותמלוך" – כנגד ספירת המלכות.

ובכל תפלות אלו מודגש ענין הגאולה, ועל הסדר: "מלכות בית דוד משיחך"; "ויעשו כולם אגודה אחת כו" – דקאי על כל ברואי העולם (כולל אוה"ע), שענין זה יהי' לעתיד לבוא; "צמיחת קרן לדוד עבדך"; "כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ"; עד "ותמלוך אתה כו" על כל מעשיך" – ששלמות ענין זה יהי' בגאולה העתידה.

ובזה רואים עד כמה גדולה הדגשת ענין הגאולה בתפלות דר"ה, עד כדי כך – שאפילו בג' ראשונות, שבהם נזכרים ביותר שלא לעשות שינויים ולהוסיף ענינים הקשורים עם בקשת צרכי כו', אעפ"כ מוסיפים כל ענינים הנ"ל (שבהם מדובר אודות הגאולה העתידה) בג' ראשונות דוקא, ובהם גופא – בברכה השלישית, שהיא כנגד יעקב אבינו, שענינו – "נחלה בלי מצרים", עד כדי כך גדולה הדגשת ענין הגאולה האמיתית והשלימה בתפלות דראש השנה!

(משיחת יוס' ב' דר"ה ה'תשד"מ - בלתי מוגה)

המדור מוקדש

לעילוי נשמת ר' יוסף ארי לייב ב"ר משה באר ע"ה

ולעילוי נשמת אשתו מרת חשא כ"ר נטע אורי ע"ה

יה"ר שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

ולזכות כל משפחתם שיחיו – לברכות עד בלי די

ואזי, לא רק שלא יחסר לו אחי"כ בה"טוב לך" חייו, אלא אדרבה, "אלקי ישראל יתן את שלתך אשר שאלת מעמו"¹² – הקבי"ה ממלא את הבקשה וההשתדלות, היות והוא רואה שזה נוגע באמת, עד שנהי' ריבוי בנים, וגם באופן ד"זרע אנשים" – עם כל השבחים שהגמרא דורשת¹³ מהלשון "זרע אנשים", ועד שמהבן הזה מתחלת גאולת כל עם ישראל, "וירם קרן משיחו"¹⁴ – הנאמר בשמואל ("אל הנער הזה התפללתי"¹⁵) אשר משח את דוד המלך משיח השם¹⁶, ש"ידוד מלך ישראל חי וקיים"¹⁷!

חיכוך שיטתו ילד יחודי, עליו לחיות בנו של חנה

ד. כמדובר כמה פעמים – "התורה היא נצחית"¹⁸, היינו, לא רק דיני התורה הם נצחיים, אלא "התורה היא נצחית": כל התורה היא דבר נצחי, כל ענין בתורה הוא הוראה¹⁹, גם כשמדובר, לכאורה, בסיפור מאורעות שאירעו לפני אלפי שנים, אזי לא רק כללות הסיפור הוא הוראה, אלא גם הפרטים שבו; דלכאורה יכולים לטעון, איזו שייכות יש לפרטי הסיפור או אפילו לכללות הדבר, בנוגע אלינו? הנה רואים, שהגמרא לומדת מאופן תפלתה של חנה הוראות בנוגע לתפלת כאו"א, ומזה, מובן, שכל הפרטים בהנהגת חנה הם הוראה לכל אחד ואחת באופן נצחי, בכל מקום ובכל זמן.

ובפרט בתקופתנו זו שרואים מה נעשה היום עם הבנים והבנות, ישנה הוראה נצחית ממאורע זה:

עלינו לדעת, שאין שום תחליף ל"עשרה בנים", וכאשר בא משהו ואומר: "אנכי טוב לך מעשרה בנים" – מדוע אתה צריך למסור את נפשך עבור איזה "היפי"י²⁰ וכיו"ב, כשאתה יכול לפעול עם עצמך ולפעול עם הבנים שיושבים בישיבה ולומדים בלאו הכי, תעזור להם ותלמד בשקידה והתמדה.

אומרים לו – לא! זקוקים ל"עשרה בנים", היכן שישנו בן – ילד יהודי, עליו להיות בנה של חנה, אמא שמתנהגת באופן ש"השאלתיהו להי"י"²¹, אשר תיכף לאחרי ש"גמלתו"²², היא מביאה אותו מיד למשכן השם, לאהל השם, ומשאלה אותו להי', ויתירה מזו: היא מעניקה אותו (כהפירוש השני ב"השאלתיהו"²³ – לשון מתנה והעניקה), עד שנפעל בו "וישב שם עד עולם"²⁴, שכל חייו הוא קשור ונמצא במשכן השם.

והוראה זו שייכת לכאו"א: באם הוא משמש בקודש, סוחר או פועל, נותן לו הקבי"ה את האפשרות לעשות מהמקום שבו נמצא – משכן השם, בית המקדש לו יתי', ובאופן ד"וישב שם", היינו שנמצא שם בהתיישובות – אלו הם חייו, ו"עד עולם" – (שעי"ז) יש לו חיים רגועים, וחיים טובים, ואריכות ימים ושנים טובות. ואזי אומרת חנה שירה, ועי"ז נפעלת גאולתן של ישראל.

(12) שמואל שם א, יז.

(13) ברכות שם, ב.

(14) שמואל שם ב, י.

(15) שם א, כז.

(16) רד"ק ועוד – שם ב, י.

(17) ר"ה כה, א. זח"א קצב, ב.

(18) תניא רפי". וראה רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ט ה"א.

(19) ראה גו"א ר"פ בראשית בשם הרד"ק. רד"ק

לתהלים יט, ח. זח"ג נג, ב.

(20) תנועה שהתפשטה בארה"ב באותם שנים אשר אנשי נקראו "היפי"י".

(21) שמואל שם א, כח.

(22) שם, כד.

(23) ראה ת"י (הובא ברד"ק) עה"פ (וראה לעיל שם, יא: ונתתיו). והוא ע"ד הפירוש במ"ש "ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה גו" (שמות ג, כב (פי' הרשב"ם שם)). וראה עוד ע"ד"ז בה'תוועודיות' תשד"מ ח"א ע' 158 סי"ט ואילך.

(24) שם, כב.

חנה הצליחה לפעול זאת

א. מסופר בהפטרות יום א' דר"ה, ש"לחנה אין ילדים"¹, ולכן "ותבכה ולא תאכלי"².

ע"ז אמר לה אלקנה: "למה תבכי גוי הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים"³ – שבכלל מספר עשר מורה על ריבוי ושלמות. ואלקנה אמר לה, שאדרבה, "אנכי טוב לך מעשרה בנים".

אמנם חנה לא קיבלה את טענתו, וכל כך לא קיבלה עד שכלל לא נזקקה להסביר זאת במילים; בהפטרה לא מסופר מה היא ענתה לו – בדיבור, בטעם, בשכל ובהסברה, רק מסופר שאלקנה הסכים להנהגתה, וכפי שמשופר אח"כ בהפטרה התנהגותה בכל הפרטים, וההמשך בפרק שלאחרי-זה.

ומזה מובן, שלאחר-מכן כאשר אלקנה ראה שחנה מבקשת "ונתתה לאמתך זרע אנשים"⁴, הוא הסכים, ללא הבט על כך שבתחילה הונח אצלו ש"למה תבכי גוי הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים".

ב. בכללות, המוסר-השכל מענין זה כפשוטו לדורנו:

כאשר הולכים בשיטה זו ד"הלא אנכי טוב לך", היינו, שמסתפק בעצמו, באשתו או בשניהם יחד, והם משתדלים בהנוגע לעצמם שיהי באופן טוב, מתנהגים כדרוש בכל וכו', אבל בנוגע ל"בנים" מסתמכים כביכול על הקב"ה, וכהלשון⁵: "על מה יש לנו להשען – על אבינו שבשמים" – הרי לכאורה יש לזה מקום בתנ"ך כמ"ש⁶ "הוי אורי וישעני גוי הוי מעוז חיי", או בלשון ההפטרה "אנכי טוב לך מעשרה בנים", כלומר, שצריכים לסמוך על

(1) שמואל-א א, ב.

(2) שם, ז.

(3) שם, ח.

(4) שם, יא.

(5) סוטה מט, ב.

(6) תהילים כז, א – המזמור שאומרים בימים אלה.

הקב"ה, וזה משמש תחליף ל"עשרה בנים":

אבל בני ישראל באים ואומרים שזאת למדים אנו מנבואת חנה [שהיתה הנביאה לכל בני ישראל, עד שמנבואת (ותפלת) חנה לומדת הגמי' בברכות⁷ "כמה הלכתא גברותא" בהלי תפלה – ולא רק לדורה, אלא] הנהגות לכל בניי' במשך כל הדורות]:

חנה מלכתחילה לא קיבלה את הטענה הנ"ל (ד"אנכי טוב לך כווי') וכלל לא הוצרכה לפרש בדיבור מדוע אינה מקבלת את זה, אלא המשיכה ב"בכה תבכה"⁸, הגם ש"קולה לא ישמע"⁹ אבל "ותתפלל גוי ובכה תבכה", עד שלאדם מהצד (אפי' כהן גדול) הי' נראה שהיא אינה בדעה צלולה – "ויחשבה עלי לשכרה"⁹...

הנה מסופר בהפטרה, שחנה הצליחה לפעול זאת, עד שהיו לה שבעה בנים (כמובא בהמשך ההפטרה¹⁰ ובמפרשי התנ"ך).

וזוהי ההוראה: אם ההורים רוצים שהם בעצמם יהיו כפי שצריכים להיות ושח"ו לא יצטרכו לבכות, אזי ראשית כל יש להשקיע בילדים כאילו שמדובר בהם עצמם או אפי' יותר מזה, כי בזה תלוי גם האושר וההצלחה שלהם עצמם.

ג. עדי"ז בנוגע ל"בניך אלו התלמידים"¹¹:

כאשר ניגשים ואומרים לו: הרי ביכולתך לעשות מעשים טובים עם עצמך, עם השני ועם השלישי עד שהם יהיו "טוב לך מעשרה בנים" [ומדוע להתעסק אם הילדים]? – באם הוא יהודי כפי שצריך להיות, לא זו בלבד שאינו מקבל את הסברא, אלא היא כ"כ מופרכת אצלו עד שאינו צריך בכלל לענות עלי (כהנהגת חנה)!

(7) לא, א ואילך.

(8) שמואל שם, י.

(9) שם, יג.

(10) שם ב, ה.

(11) ספרי (ורש"י) עה"פ ואתחנן ו, ז.

בנוגע להכתרה העיקר הוא הביטול, שזה מתבטא בדיבור שאומרים "יחי המלך"

כמדובר לעיל, הענין דר"ה קשור עם מה שהקב"ה אומר "אמרו לפני מלכותי כדי שתמליכוני עליכם, זכרונות כדי שיעלה זכרוכם לפני לטובה, ובמה בשופר", שזהו הרי שלשת הענינים של מחשבה דיבור ומעשה;

תקיעת שופר הוא ענין המעשה, ומלכות הוא ענין הדיבור, שהרי בנוגע להכתרה לא נוגע מחשבה, העיקר הוא ענין הביטול שזה מתבטא בענין הדיבור דוקא, שאומרים "יחי המלך" [. .] וזכרונות הוא ענין המחשבה.

(תרגום פשטי משיחת יום ב' דר"ה ה'תשל"ז - בלתי מוגה)

לאחרי כל זה "כאפט מען זיך" שנמצאים עדיין ב"יומא אריכתא" דגלות

[. .] לאחרי גודל אריכות הגלות ביותר, עד כדי כך, שהגיע כבר סיומו של ה"יומא אריכתא" דר"ה – כולל גם לאחרי ההוספה ב"יומא אריכתא", כידוע שכל א' מהנשיאים הוסיף עוד רגע ("מינוט") בראש השנה, ולאחרי כל זה "כאפט מען זיך" שנמצאים עדיין בגלות, עד כדי כך גדולה אריכות הגלות, "יומא אריכתא" דגלות –

הרי בודאי ובודאי שכבר הגיע הזמן שיהי' "דאלאי גלות", "עד מתי" גלות!... ובודאי שכבר צריך להיות "קץ שם לחושך".

(משיחת יום ב' דר"ה ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

הוצאת כל הכח בתקיעה-גדולה מדגישה עוד יותר ש"כלו כל הקיצין"

[. .] עד ל"תקיעה גדולה" שהיא מעין ודוגמת "תקע בשופר גדול לחרותנו", וכמנהג ישראל שהתוקע מאריך בה בכל כחו, וכשמוציא כל כחו בהתקיעה הגדולה ה"ז מדגיש עוד יותר ש"כלו כל הקיצין", אפילו לפני התקיעות, ועאכו"כ בשעת התקיעות, עד להסיום בתקיעה גדולה.

(משיחת יום ב' דר"ה ה'תש"נ - בלתי מוגה)

**כאו"א מישראל צריך לעשות כל התלוי בו, שע"י עבודתו בצום גדלי',
יהי אצלו כאילו יומו של משיח כבר בא!**

בעמדנו בצום גדלי', שבא לתקן הענין דפיזור ישראל וביטול מלכות בית דוד (כנ"ל בארוכה), שמזה מובן דאע"פ שהתיקון בפועל תלוי בביאת משיח צדקנו בפשטות ובגילוי, נשמה בגוף הנראה לעיני בשר – הנה ברוחניות הענינים, צריך כאו"א מישראל לעשות כל התלוי בו, שע"י עבודתו בצום גדלי', יהי אצלו כאילו יומו של משיח ("משיח'ס טאג") כבר בא, והרי הוא עומד מוכן לכל עניני הגאולה שיבואו פתאום (כיון שכבר הוכנו בשלימות לפני"ז).

(משיחת צום גדלי' ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

ע"פ הפס"ד של כל החסידים – דורנו דור הראשון של הגאולה

. . . לכל לראש – בנוגע לדורנו זה, דור האחרון דהגלות, וגם – ע"פ הפס"ד של כל החסידים, האנשים והנשים והטף – דור הראשון של הגאולה האמיתית והשלימה, שלוקחים עמם "מעשינו ועבודתינו כל משך זמן הגלות", ועד שמהפכים את הגלות עצמו לגאולה, ע"י המשכת וגילוי האל"ף, אלופו של עולם, ב"גולה", שאז נעשה מ"גולה" "גאולה".

(משיחת יום ב' דר"ה ה'תש"נ - בלתי מוגה)

ויתרה מזה, שכבר היתה לנו

ועוד והוא העיקר – שכן תהי' לנו בפועל ממש, ויתירה מזה, שכבר היתה לנו, בלשון עבר, ובפרט ע"פ הפתגם הידוע של רבותינו נשיאינו על-דבר הפירסום דביאת המשיח בעיתונים, כפי שנתקיים בפועל ממש בתקופה האחרונה שנתפרסם בכו"כ עיתונים בעולם כולו (ויש להוסיף ולפרסם עוד יותר) ש"הנה זה (המלך המשיח) בא", ותיכף – כבר בא – בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, ובגלוי לעיני כל באי עולם, ועאכו"כ "לעיני כל ישראל", ותיכף ומיד ממש.

(משיחת ש"פ נצבים ה'תנש"א, יום ב' דר"ה וש"פ וילך ו' תשרי ה'תשנ"ב - מוגה)

המדור מוקדש לעילוי נשמת האשה

מרת מרים בת ר' אליהו וג'מילה ע"ה אלבז

נפטרה במוצאי שבת קודש פ' בלק, אור לט"ז תמוז ה'תשס"ד - ת. נ. צ. ב. ה.

יה"ר שתיכף ומיד ממש יקויים העידוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והיא בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

נרבת: מרים, מרדכי, יעקב ודניאל בני מאיר ופרלה שיחיו לוי

ותתפלל חנה...

לקט שיחות, יומנים וכתבי-יד-קודש, אודות ההפטורה
דתפלת חנה הנאמרת ביום א' דראש השנה

מוסף מיוחד לקראת ו' תשרי

יום מלאת ארבעים שנה להסתלקותה

של הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה

אמו של - יבלח"ט - כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

גם הגאולה קשורה עם (שם) חנה, כמ"ש בסיום נבואת חנה (שאומרים בהפטרה של יום א' דר"ה) - "וירם קרן משיחו", ובפשטות - שנפעלת "הרמה" ו"נס" - "וירם" - לגבי המעמד ומצב שהי' לפני"ז, ו"הרמה" ב"קרן משיחו" . . .
(תרגום חפשי משיחת מוצאי ו' תשרי ה'תש"נ)

היכלנית א"פ שניחורסא